

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

5. De sanctorum canonizatione, imaginum & reliquiarum veneratione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

C A P. V.

De Sanctorum Canonizatione imaginum & reliquiarum sacrarum veneratione.

Canonizatio Sanctorum ad summum Pontificem proprie spectat. Post factam Inquisitionem in vita innocentia, miraculis communi fama & persuasione sanctitatis. Ratio, quia Canonizatio Sanctorum est vna ex causis maioribus, quæ à sede apostolica sperare debent. Effet enim valde indecens & Religioni contrarium si pro sancto publicè coleatur, qui sanctus non est.

Est autem canonizare, alioquin piè defunctum in Canonem seu cathalogum Beatorum referre, auctoritate declarare enim in Cœlis cum Christo regnantem publico cœtu venerandum & inuocandum esse. Olim sancti quidam post felicem eorum obitum communi Episcoporum & populorum cōsensu celebrabantur (sine solenni canonizatione populari) approbante tamen Ecclesia Romana, quæ proinde fuit tacita quædam Canonizatio totius Ecclesiæ, quæ errare non potest.

In noua lege Deum siue sanctam Trinitatem atque Angelos forma corporea depingere licitum est (nec sine temeritate negare id potest propter vniuersalem Ecclesiæ consuetudinem, licet non sit de fide) adeum modum, quo se Deus representauit & angeli nec non Cherubini ignei ad piam recordationem & cultum. Olim tamen Iudæis ad idololatram poni id fuit prohibitum.

Catholicâ fide certum est Christi Domini, B Virgini & aliorum sanctorum imagines rectè depingi,

H h h 4 tum

tum memoriae, tum venerationis causa, definitum in Concil. Nicaeae III. Oecumenico.

- 4 In Concil. Elibertino ideo prohibitum etas imagines depingere in parietibus templorum ne ingruente persecutione, & bellis in deuastatione templorum irreuerenter tractarentur, & ne dum Christiani imagines in tabulis pictas secum auferre non possent, Iudaeis & paganis ludibrio fiant.
- 5 In Concil. Francofordiensi tempore Caroli M. habito, nihil omnino contra VII. synodum de imaginibus adorandis decretum fuit, nam historici testantes de hoc suppositiui sunt, & erronei.
- 6 Eliphili vnus ex haereticis Caluinistis praefatione sua in libros Carolinos multos imposuit.
- 7 Libri, qui vulgo Canonici dicuntur, non Caroli M. sunt, sed ab Iconomachis haereticis & a Carolo ad Adrianum Pontificem missi per Engelbertum Abbatem Capellanum suum, illius censurae, vt alia omnia ad fidem pertinentia, committens, quos postea Adrianus damnauit, tanquam ab haereticis conscriptas.
- 8 Quamuis probabile sit, tamen non est certum in Concilio Francofordiensi aliquid pro imaginum cultu contra Iconomachorum errorem statutum fuisse, quia nulla fit mentio actus Conc. l. Francoford. de imaginum adoratione, neque vllus historicorum eo tempore viuens quicquam meminit de hac re Francofurti actum fuisse. Sequentes autem historici contraria scribunt, vt fieri potuerit primuerasse, aliis autem vnus verbis male intellectis adhaesisse.
- 9 Christi ac Sanctorum imagines ac reliquiae coluntur tantum respectiue eum ordine ad prototy-

pon seu ipsum exemplar, ita & totius affectus interne submissionis ad prototypon referatur. Ratio: quia nulli creaturæ irrationali secundum se cultus aliquis exhiberi debet; Nam cultus est signum subiectionis, creatura autem irrationalis est homini naturaliter subiecta, & incapax hominis.

Imagines Christi ac Sanctorum, concomitanter ¹⁰ tantum & per accidens quasi vestimentum personæ, cum prototypon colimus, ita, vt imagines ipsæ secundum se adorationem, & cultum non terminent. V. C. si Regem in speculo effulgentem videas & adores, vno motu & Regem adoras, & speciem ipsam quidem principaliter, imaginem per accidens, ita S. Crucem cultu respectiuo, quo simul exemplar & imaginem colimus, fateri debemus latriam coli, quamuis per accidens & concomitanter: Imagines Sanctorum cultum dulciæ spectans.

Sacram Eucharistiam propriè ac per se latriam ¹¹ colimus, cum Eucharistia præter species, quæ inanimata accidentia sunt, Christum ipsum verum Deum & hominem in se continent.

Sacræ reliquiæ tanto præstantiores censendæ ¹² sunt, quanto propinquius ad sanctum spectabant. V. C. caro, ossa præferuntur pulveri, vermes tamen e sanctorum corporibus enati non sunt adorabiles, propter mutatum factum.

Sanguis Christi si in aliqua ecclesia asseruatur, vel è ¹³ sacra hostia fluens apparet, non est adorandus cultu latriæ absolute: quia si est vera sanguis Christi fuit è corpore ipsius, non est hypostaticè vnitus, ideo respectiuè tantum, sicut aliæ reliquiæ Christi adorari debet propter vnionem aut contractum carnis hypostaticè vnitæ verbo. Sanguis ex hostia non est

Hhh 5 sanguis

sanguis Christi, sed censeretur factus per miraculo-
sam accidentium immutationem, & cum magna
hæc sit accidentium sacramentalium immutatio,
ita ut sub ea panis vel vini substantia naturaliter co-
sistere non possit, desint ibi esse corporis & langui-
nis Christi, totumque quod apparet non est ado-
randum cultu patriæ absoluto, sed solum respectivo,
sicut crux & imagines Christi.

- 14 Homines piè defuncti si canonizati non sint, coli
possunt cultu priuato non publico V.C. erigendo
altaria, festa faciendo in missa, litanis inuocando.
Ne clampades incensas habere in domo coram reli-
quiis sanctorum non canonizatorum.
- 15 Ad publicum reliquiarum sanctorum cultum o-
pus est, ut antecedit eorum publica approbatio E-
piscopi, aut publicæ persuasione conuincata ve-
tustas.
- 16 Ad priuatum cultum reliquiarum sufficit vnus
hominis fide digni testimonium: Ratio, quia in
cultu priuato minus periculum subest, etsi interdum
error materialis contingat, dummodo fide bona a-
gatur, in dubio tamen abstinendum est, à cultu re-
liquiarum, si tamen moraliter certum sit, esse reli-
quias, licet schedula amissa, coli possunt publicè &
priuatim,
- 17 Sanctorum corpora perpetuæ sepulturæ tradita
sine licentia Prælatorum erui & transferri non pos-
sunt: Esset enim furtum sacrilegum, cum sit abla-
tum rei sacræ. Vtrum verò paruitas materiæ excu-
sat à mortali, spectanda est non sola rei ablatæ quan-
titas, sed potius earum dignitas & æstimatio moralis.
- 18 Tum Laici, tum Clerici sacras reliquias decenter
inclusas deuotionis causa secum habere, ea circum-
ferre non prohibentur. Sacrae

Sacræ reliquiæ ad turpem quæstum exponi non debent, esse enim Simonia præterquam si apud infideles, aut hæreticos sint, tunc licet eos non vt rem sacræ emere, sed earum quasi vexationem seu indignam tractationem redimere. Prohibetur etiam est, vt reliquiæ sanctorum in Ecclesiis populo extracapsam non ostendantur ad seruandam earum maiorem reuerentiam.

TRACTATUS VIII.

De obseruatione ieiunii,

CAP. I.

Quid sit Ecclesiasticum ieiunium.

Ieiunium aliud est naturæ (abstinentia ab omni cibo & potu) quale requiritur ad S. Eucharistiam: Aliud est ieiunium virtutis seu morale (parsimonia cibi & potus secundum regulam prudentiæ in illis mediocritatem sectantibus.) Aliud ieiunium liberum, aliud Ecclesiasticum, quod secundum formam ab Ecclesia præscriptam instituitur & definitur: *Abstinentia à carnibus, & prandii, ac post cœnam cuiuslibet cibi subtractio vsq; in diem sequentem.*

Ad Ecclesiasticum ieiunium tria requiruntur: 2. Ciborum delectus, id est, abstinentia à carnibus: Abstinentia ab altera refectione: Certum refectionis tempus.

Comestio ouorum, & lacticiniorum in sola Quadragesima, non item aliis ieiuniorum diebus prohibetur, spectato iure communi, sed per consuetudinem in quibusdam Germaniæ prouinciis introducta est comestio ouorum & lacticiniorum etiam in Quadragesima. Olim